Nro 345.

KURJER POLSKI

Warszawa
Czwartek dnia 25 Listopada r. 1830.

Prenumerata miesięczna zlp. 2 gr. 20.
Kwar. zlp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

N. Pan mianował kawalerami orderu S. Stanisława 1éj klassy: jenerałów-majorów wojsk rossyjskich Offenberga, Tomaszewskiego i Leontiewa; — tegoż orderu IVéj klassy: Jana Daleckiego kontrolera komory w Włodawie za gorliwość okazaną w gaszeniu w czasie pożaru tego miasta dnia 7 sierpnia r. b. wydarzonego. Medal srebrny *za uratowanie ginących* otrzymał Paweł Maćkiewicz czeladnik szewcki, za ocalenie życia Jaworskiéj i dwojga jéj dzieciom, w czasie pożaru karczmy w Woli Fajsławickiéj w wojew. lubelskiém.

W szkole przygotowawczéj do instytutu politechnicznego w roku szkolnym 18$\frac{30}{31}$ następujące przedmioty są wykładane: Garbiński Kajetan, doktor filozofii, członek T. K. P. N. professor K. A. U. dyrektor szkoły przygotowawczéj do instytutu politechnicznego wykłada naukę utrzymywania xiąg kupieckich i naukę o wexlach i spekulacjach wexlowych. Bernhardt August, magister filozofii, wykłada Technologję mechaniczną i rysunek warsztatów. Gołoński Andrzéj, magister budownictwa i miernictwa, professor królewskiego alexandrowskiego uniwersytetu, wykłada kurs architektury cywilnéj i projektowań architektonicznych; nadto wprawia uczniów w rysunki architektoniczne. Hann Antoni, magister filozofii, wykłada technologję chemiczną, obejmującą: garbarstwo, farbierstwo, mydlarstwo i produkta chemiczne. Janicki Stanisław, doktor filozofii, wykłada mechanikę techniczną ogólną i mechanikę analityczną. Koncewicz Jan, mag. filoz., wykłada technologję chemiczną, obejmującą: gorzelnictwo, piwowarstwo i t.p. a przytém i botanikę. Kaczyński Paweł, magister filozofii, wykłada budownictwo machin, rysunek jeometryczny i rysunek machin. Lieder Franciszek wykłada naukę języka niemieckiego. Piwarski Jan, konserwator rycin w bibljotece publicznéj, wprawia uczniów instytutu we wszelkiego rodzaju rysunki ręczne. Rybicki Teofil, magister filozofii, wykłada chemję techniczną ogólną. Szyrma Krystyn Lach, doktor filozofii, członek towarzystwa K. P. N., profesor K. A. U. wykłada naukę języka angielskiego. Smolikowski Jan, magister filozofii, inspektór jeneralny budowli wodnych, wykłada kurs uspławiania rzek i wprawia uczniów w rysunki inżenierskie. Urbański Teodor inspektór jeneralny budowli wodnych wykłada naukę kommunikacji lądowych i wodnych. Wrześniowski Wincenty, magister filozofii, wykłada miernictwo, niwellacją i rysunki topograficzne. Wyležoł Antoni, magister filozofii, kurs matematyki niższéj. Zdzitowiecki Seweryn, magister filozofii, wykłada hutnictwo i nadto Mineralogję.

Dziekan wydziału filozoficznego tutejszego alexandrowskiego uniwersytetu, P. Adam Kitajewski, wykładający chemję ogólną, rozpoczął onegdaj zastępczo po ś. p. Marku Pawłowiczu kurs chemji stósowanéj i wykładać będzie ten przedmiot dla słuchaczy nauk administracyjnych trzy razy w tydzień w godzinach poobiednich.

W dniu onegdajszym, jako w dzień imienin Klementyny, towarzysze sztuki drukarskiéj, pracujący w jednym ze znaczniejszych zakładów stolicy, przesłali pewnéj damie powinszowanie w następujących wiérszach:

Pani! w dniu uroczystym Twojego imienia,
Obok innych i nasze chciéj przyjąć życzenia.
Wszakże niemałe prawo do Twych względów mamy,
Ty Pani piszesz dzieła, a my je składamy.
Niejednoby zniszczało może wśród ukrycia,
Gdyby mu nasze czcionki nie wróciły życia.
Z tego zatém wszystkiego jasno się odkrywa,
Że pismo z drukiem łączą zbyt ściśłe ogniwa;
Żyj więc nam Pani zdrowa w jak najdłuższe czasy,
I niech twą sławę szérzą wszystkie polskie prasy.

Kilkanaście polskich medalów i numizmatów, między któremi bardzo rzadki dukat Zygmunta I, w Krakowie roku 1535 bity, z napisem: „*Justus ut palma florebit*" znajdują się w sklepie ubogich do zbycia na pojedyncze sztuki.

W kościele Metropolitalnym S. Jana, w czasie ślubu pewnego urzędnika, dorodna panna młoda przyjmowała także i drugi Sakrament Chrztu Świętego. Oprócz ojców krzesnych i orszaku weselnego, znajdowało się także wiele osób dla przypatrzenia się tym dwom uroczystym obrzędom religijnym.

Trzech złodziei onegdaj zakradło się do domu pod Nro 18 na drugie piętro dla zabrania rzeczy przybyłemu obywatelowi z prowincji. Dwóch, korzystając z ciemnéj nocy, wczasie dostrzeżenia potrafiło zręcznie umknąć, trzeciego zaś ze skradzionym już dywanem przytrzymano i oddano najbliższéj władzy policjnéj.

W tych dniach woźnica jednego z professorów tutejszego uniwersytetu, przy ulicy jezuickiéj, przed gmachem wydziału lekarskiego, zasnąwszy na koźle, przypadkowo upadł na konie, które przelękłszy się gwałtownie, wywróciły na niego powóz. Na krzyk nieszczęśliwego, pospieszyli słuchacze wydziału lekarskiego, wyciągnęli go niezmiernie pokrwawionego i zanieśli do kliniki chirurgicznéj, lecz mimo dzielnego ratunku i starania, w parę dni zakończył życie.

Mazur i Anglez, skomponowane na Piano-Forte przez F. Sierkierskiego, wyszły w składzie muzyki Ign. Klukowskiego cena zł. 1; w tymże kantorze dostać można świéżo wydany rysunek *kupno na szabas*; cer 20.

(A. n.) Jako Izraelita i przyjaciel reformy żydów, nie mogłem być obojętny na umieszczone w tychczasowych pismach perjodycznych artykuły o *Chassidimach*. Cieszyłem się owszem w sercu, że przedmiot ten, ze względu na wpływ jego szkodliwy, tak ważny, a od kilku lat zupełnie zapomniany, stał się przecież dziś celem uwag światłych Izraelitów. Oby nieba błogosławiły dobroczynnym ich chęciom i pomyślnym skutkiem uwieńczyły, ludzkością tchnące ich usiłowania! Oby rząd łaskawy, przekonawszy się o szkodliwym Chassidimów wpływie na cały ogół polskich żydów, raczył przedsięwziąść zaradcze środki na wyrugowanie z Polski téj zaraźliwéj sekty! Nie jeden zapewne powié, i sam temu nie przeczę, że prześladować jaką sektę, byłoby to podać jéj broń i wzmocnić ją w swoich zasadach. Ale pytam się: czyż się godzi z tego jedynie względu zostawać w bezczynności i spokojném okiem patrzéć na szérzenie się tego zaraźliwego jadu, który zniweczа wszelkie zbawienne, bądź rządu, bądź szczególnych indiwiduów usiłowania, ku oświeceniu i uszczęśliwieniu polskich Izraelitów? Godziż się bezczynnością ośmielać tych zagorzalców, ażeby rozciągnęli despotyczne swoje panowanie nad niewinną naszą młodzieżą, i ażeby odjęli wszelką nadzieję poprawy żydów? Godziż się nareszcie zgubić umysłowo cały lud, w wiecznéj pogrążając go ciemności? O nie! aż nadto przeciwko temu powstaje głos ludzkości i prawdy! Gdyby wydany przez rząd przed kilką laty wyrok na tę sektę był uskuteczniony, jużby jéj może teraz nie było, a każdy Izraelita polski mógłby się stać korzystnym członkiem społeczności. Ale ośmielona odwołaniem tego wyroku, sekta ta olbrzymim krokiem postępuje. Każdy dzień, każda chwila, że tak powiem, nowych jéj jedna stronników. Podchlebiając namiętnościom, wabi ona do siebie młodych i niedoświadczonych żydków. Ona to rozpalając wyobraźnię młodzieży fanatycznym, granice rozsądku, prawdy i przyzwoitości przechodzącym mistycyzmem, niszczy w niéj wszelkie zarody władz umysłowych, zdolności i talentów. Wszelki płomień oświaty razi zasłoną ciemnoty i niewiadomości powleczone ich oczy. Lecz pocóż mam się rozwodzić, mówiąc o szkodliwym Chassidimów wpływie? czyliż nie dosyć nam ich określił szanowny nasz Niemcewicz w romansie swoim Lejbe i Siora? Nie chcę wątpić, aby dzieło tego szanownego męża, co do celu swego tak użyteczne, nie było od rodaków czytaném. Krótko więc mówiąc: *Sekta Chassidimów jest jedna z głównych przyczyn umysłowéj choroby żydów polskich, i póty ona nie przestanie gościć między nimi, dopóki sekta ta zupełnie zniesioną nie będzie.*

I cóż pozostaje lekarzowi po wyłuszczeniu choroby pacjenta, jeżeli nie rychłe przedsięwzięcie skutecznych środków?

W imieniu zatém wszystkich przyjaciół reformy żydów, w imieniu saméj ludzkości, błagam, aby rząd troskliwy o nasze dobro, raczył przedmiot ten ważny wziąść pod swoję rozwagę, a przekonawszy się o ile sekta ta jest na zawadzie ku powszechnemu oświeceniu i szczęściu Izraelitów, raczył uprawomocnić wydany przed kilką laty w tym względzie na tę sektę wyrok. Czyn ten ludzki i szlachetny zjedna mu większe jeszcze prawo do wdzięczności wszystkich dobrze myślących Izraelitów.

L..... *Izraelita.*

Piszą z Krakowa pod d. 5 listopada: Budowa teatru nowego szybkim postępuje krokiem. Będziemy mieli około 20 aktorów. Pocieszającą jest rzeczą widzieć wznoszące się teatra polskie w celniejszych miastach; jestto niezaprzeczonym dowodem postępującéj u nas oświaty. Człowiek, zaspokoiwszy nieodzowne życia potrzeby, chce myśl swoję nakarmić; teatr jest do tego jednym z najdzielniejszych środków: trajedja wzbudza wielkie uczucia, komedja pokazuje całą śmieszność drobnych przywar, opera ileż nie zaszczepia zamiłowania do muzyki. Założenie nowego teatru w Krakowie będzie prawdziwą pobudką dla artystów polskich; będzie teraz pomiędzy nimi większe, niż dotychczas spółubieganie.

Przyjechali do Warszawy. — Litwinow Piotr jenerał z Moskwy 495 Miodowa; Moszczyńska Konstancja hr. 586 Długa; Walewski Kasztelan 729 Leszno; Wejsflok Karól pułkownik 414 Krak. Przed.; Szepietowski Kaźmiérz Ulman Jan 476 N. Senatorska; Szepietowski Kaźmiérz 461 Senatorka; Stokowski Stanisław 2673 Bednarska; Radziszewski Jan 414 Kr. Przed.; Nakwaski Antoni 1249 N. Swiat; Podkański Jan hr. 404 Kr. Przed.

Dziś rano ciepła stop. 2. — Wczoraj w połud. 3.

TEATR NARODOWY. Dziś: op. Cyrulik Sewilski.

Dziennik L'Union Belg. reprezentujący sposób myślenia P. Pottera, umieścił adres ludu belgickiego do kongresu narodowego z prośbą o uchwalenie rządu republikanckiego. Inny adres zawiéra prośbę do obywateli belgickich, ażeby życzenie to popiérali. Tenże dziennik radzi założyć we wszystkich miastach i gminach xiążki, w którychby każdemu mieszkańcowi wolno było zapisać swoje zdanie, czy za monarchją, czy za dziedzicznem rejentostwem, czy za rzecząpospolitą dożywotnią lub doczasową.

W Leodjum i Namur pozwolili biskupi dawać śluby bez poprzedniego aktu cywilnego.

W szkołach belgickich, w których uczono języka hollenderskiego, zaprowadzone będą w miejscu onego, katedry języka flamandzkiego.

Członkowie rządu tymczasowego w Bruxelli złożyli dnia 12 listopada władzę swoję z aktami w ręce kongresu narodowego, tylko P. Potter nie podpisał się na tym akcie. Lecz kongres narodowy nie przyjął téj abdykacji, owszem uchwalił adres z podziękowaniem rządowi i obdarzył ich dotychczasową władzą przez następujące postanowienie, uchwalone dnia 13 listopada: „Kongres narodowy, umiejąc ocenić wielkie zasługi, jakie rząd tymczasowy wyświadczył ludowi belgickiemu, poleca nam, (prezesowi i sekretarzom) wynurzyć członkom onego w swojém i narodu imieniu wdzięczność, i oświadczyć wam życzenie, a nawet swą wolę, ażeby członkowie rządu tymczasowego na przyszłość i dopóty zatrzymali władzę wykonawczą, dopóki kongres inaczéj nie postanowi. Członkowie objęli na powrót stér rządu tymczasowego.

Doniesienia z Anglji nie rokują spokojności. W Londynie uspokoiło się wprawdzie, ale za to w hrabstwach coraz większe grozi niebezpieczeństwo i niektóre oznaki zapowiadają groźniejszą przyszłość, niż gromadzenie się pospólstwa londyńskiego. Wyrobnicy zgromadzają się śród dnia i żądają od dzierżawców podwyższenia zapłaty, a w razie odmównym grożą przymusem. Takim samym sposobem postępują z predykantami względem dziesięcin. Sędziowie pokoju są nadzwyczaj czynni; wielu dzierżawców mianowano konstablami, i porozsyłano rozmaite oddziały wojska i wielu officjalistów policyjnych do okolic, w których najwięcéj obawiać się można rozruchów. Rząd miał zamiar organizować z pośród wieśniaków do-

browolną konną milicję i przysłał wielu z nich stopnie officerskie, ale żaden dzierżawca, żaden uboższy właściciel, nie chciał się podjąć tego obowiązku.

W Sztokolmie mniemano powszechnie, że korona Karola IX znajduje się za granicą. Tymczasem znaleziono ją w grobie tego monarchy; waży 1000 dukatów i ozdobiona jest mnóstwem drogich kamieni.

Dotychczas nie wolno było we Francji zakładom prywatnym fabrykować broń, na wzór téj jaką ma wojsko. Teraz ograniczenie to zostało zniesione.

Kommissja wyznaczona w Algierze do przekonania się, czy ze skarbcu Deja summy jakie lub przedmioty kosztowne, drogą niewłaściwą, nie przeszły na własność prywatną, zdała sprawę, że żadne przeniewierzenie w téj mierze nie miało miejsca.

Rząd francuzki chce posłać do Rossji lekarzy dla poznania natury choroby Cholera.

Dnia 9 listopada zaszły koło teatru Pani Saqui, tanecznicy na linie, w Paryżu rozruchy, które uśmierzył dopiéro powtórnie przysłany oddział gwardji narodowéj. Publiczność, złożona po większéj części z młodzieży rzemieślniczéj, rozgniewana była na tancerkę, że widowisko zawcześnie ukończyła i to było przyczyną, iż w teatrze okna powybijano.

Francuzki minister sprawiedliwości P. Dupont ma być niekontent ze sposobu myślenia swoich nowych kolegów i podał się do dymissji.

W Algierze aresztowano Turka, który utrzymywał korrespondencję z byłem Dejem algierskim.

Mina zamówił w Bajonnie wiele mundurów i skupuje konie. Vigo wkroczył do Hiszpanji z czterema kompanjami.

Konstytucjoniści hiszpańscy, pobici pod Jonquera, zamierzają wtargnąć do Katalonji przez Cerdagne. Zostają oni pod dowództwem pułkownika Graces i liczą w swoich szeregach 600 ludzi, pomiędzy którymi mają 80 ułanów. Na granicy hiszpańskiéj ma być rozciągniony kordon 30,000 wojska francuzkigo.

OBWIESZCZENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO

Dalsza wiadomość i wszelkie objaśnienia poniższych doniesień, udzielają się w lokalu Bióra na Krakowskiém Przed. Nro 377 przeciw Poczty.

(1534) Swiece woskowe z Fabryki krajowéj dobrze dobielone, bez najmniejszéj mieszaniny łoju lub innych istot, nadesłane zostały na sprzedaż Biórowi Infor., biorący partją większą nad 10 funtów, może ich dostać za zł. 2 gr. 20. Cena ta, niezmiernie zniżona, każe się spodziéwać rychłego ich odbytu. Ma wkrótce nadejść transport świec kościelnych po 2 zł. gr. 15 za funt.

(1373) Ktoby miał dobra znaczne z téj strony Wisły leżące do wypuszczenia w dzierżawę od przyszłego ś. Jana, raczy nadesłać swój adres do Bióra naszego.

(1538) Osoba płci żeńskiéj, gruntownie obeznana z językiem Francuzkim, życzy sobie dawać lekcje tegoż języka młodym dzieciom w stolicy.

(1518) Jest do sprzedania Kocz nowo restaurowany za cenę pomierną.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKIEJ POD N. 616